

Óli Jacobsen

Tvey 90 ára minni:

BJARGINGIN AV MONNUM VIÐ FLORENS OG RIDDDARANUM

Vit hava nógvar frásagnir um skipsmanningar, sum eru farnar á sjónum. Men í 1927 vóru tvær merkisverdar bjargingar

Hóast vit hava mist nógv fólki á sjónum og søga er skrivað um tað, eru nógv eisini nógvir mans, sum eru bjargaðir úr neyðini, hóast hart hevur staðið á. Marius Absalonsen hevur í bókini »Teir bóru boð í bý« nakrar av hesum frásøgnum, men her eru nakrar afturat.

Í 1927 vóru tvey skip, har menn sjólótust, men har tað kundi gingist verri. Tey vóru Florens og Riddarin. Nú 90 ár eru liðin síðan hesar hendingar, kann vera vert at triva í tær.

Florens: Allir kundu eins væl gingið burtur

Fyrst er tað Florens, sum í mars fyri 90 árum síðani stoytti saman við Hafstein, og sjei menn umkomust. Hetta er ein vanlukka, sum í síni varð nógv umrødd. Hon var so kensluborin, at eingin hevur viljað skrivað um hana, fyrr enn tað varð gjørt í bókini Havið tók Teir í 2011.

Hetta hendi undir Íslandi í ringasta veðri. Skipini høvdu ongan ella litlan motor, og hetta setti eisini sínar avmarkingar. Heldur ikki kundu skipini geva boð frá sær. Hafstein sigldi á Florens, sum fór at leka. Hafstein helt leiðina fram, so haðani kundi eingin hjálp fáast.

Umborð á Florens fóru teir at pumpa, men kundu teir ikki halda skipinum lens, tað var tí við at søkka. Teir settu stórabát út, og allir menninir komu í bátin.

Men tað vísti seg, at báturin tók ikki allar menninar, og hann var við at søkka undan teimum. Tá lupu seks av monnum upp aftur á dekkið á Florens.

Tað kann sigast, at hesir menn settu egið liv í váða fyri at bjarga hinum. Tá lættnaði báturin, og tað var skjótt, at bátur og skip fóru frá hvørjum øðrum.

Báturin rak fyri vág og vind, men átta tímar seinni vórðu teir

Báturin av Florens, sum Ingálvur av Reyni ímyndaði sær hann

bjargaðir. Tað er so heppið, at tað finst ein frásøgn frá hesi bjarging. Hon var skrivað av Jákupi Zachariasen í Norðragøtu og prentað í blaðið Røddin, har sonur Jákup, Zacharias, var blaðstjóri. Nú Zacharias er farin foldum frá, skal hann eiga tøkk fyri at hava varðveitt hesa søgu, eins og hann hevur gjørt við aðra siðsøgu sum henni hjá Edvardi í Svínøi.

Jákup var við Welfare, kallað Vælfarið, har systkinabarn hansara, Amaliel Jacobsen, var skipari. Jákup greiðir millum annað frá, at um sjeitíðina sóu teir eitt bluss, men góvu tí ikki stórvegis gætur. Tað vóru so nógv skip, sum blussaðu av eini orsök ella aðra. Hetta kundi eins væl vera eitt skip sum blussaði fyri trolarar at fáa teir at halda seg burtur.

Men um hálvum trý tíðina um náttina hoyrdist eitt róp. Tá sóu teir aftur ein fullsettan bát. Øll manningin varð útpurrað, og so var farið at bjarga monnum. Veðrið var so ringt, at tað mátti farast varliga fram og við skili. Ein lína varð bundin í bjargingar-

kransin, og hann varð loraður niður í bátin. Teir fingi fatur í línuna, men bíðast mátti eftir líkindum at fáa bátin fram við síðuna á skipinum.

Men tað gjørdist eini skái, meðan bjargingin vardi, og teir fingi bátin fram við skipssíðuna í øllum góðum. Men tá kundi hent ein vanlukka. Teir flestu menninir reistust í senn fyri at sleppa upp á skipið, so báturin mundi koppað.

Men hetta spældi kortini væl av, og menninir vórðu hjálptir umborð á Vælfarið. Ein maður lætst tó ikki um vón. Tá vísti tað seg, at hann var deyður. Hann varð tikin uppá dekkið og fingin niður í kahúttina.

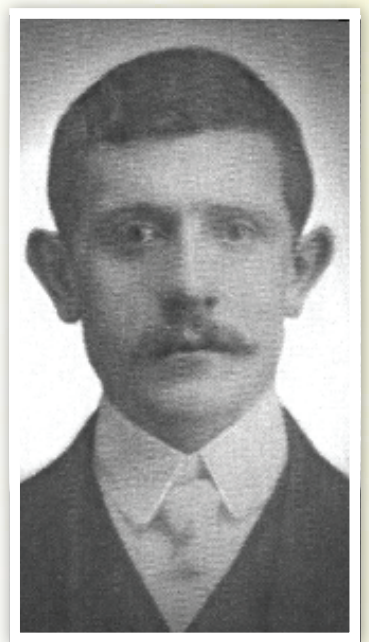
Skiparin, Amaliel, hevði frívakt, tá ið báturin var sæddur. Hann leyp upp í berum undirklæðum. Hann arbeidði eisini uppá mannin, til eingin vón var eftir.

Teir á Vælfarinum royndu at hjálpa bjargaðu og illa sperdu monnum alt teir kundu sum at fáa teimum turr klæði at fara í.

Kokkurin hevði bakað breyð dagin fyri, so teir fingi nýbakaði

Skiparin á »Welfare« var Amaliel Jacobsen í Norðragøtu

Jaspur Tausen var ein teirra sum fór umborð aftur á Florens

breyð.

Ein ungur drongur greiddi frá, at hann læt seg úr stivlunum at oysa, tá ið báturin fyllist við sjógvi. Hann mátti eisini taka bjargingarbeltið og balla um høvdið á sær, tí hann var so kaldur um høvdið.

Skiparin á Florens, Óla Jákup Christiansen, helt, at um teir høvdu verið í bátinum eitt korter afturat, høvdu nógvir ikki klárað tað.

Tað er neyvan ivi um, at henda bjarging hevur verið mestsum eitt undur. Eitt var, at báturin hevði kunnað hildið seg flótandi alla hesa tíð í hesum veðrinum.

Hitt var, at teir yvirhøvur komu at einum skipi, sum kundi bjarga teimum. Welfare var tá niðasta skip undir Oyggjunum. Teir høvdu eisini hugsað um at fara eina aðra leið til lands. Hevði tað verið gjørt, hevði verið ógvuliga ivasamt, um teir vóru komnir fram á bátin.

Út móti middegi minkaði vindurin og farið var at sigla móti Vestmannaoyggjunum og fáa bjargaðu menninar settar í land. Men tað

var drúgført sum veðrið var.

Tann deyði, Edvard Thomasen, varð jarðaður í Vestmannaoyggjunum tann 25. mars. Tá kundu hansara skipsfelagar fylgja honum til gravar.

Edvard var ein evnaligur drongur, sum bara bleiv 27 ár. Hann hevði sínar ætlanir, tí hann hevði verið á sjómansskúla í Svendborg. Beiggi hansara, Jógvan, doyði trý ár seinni við Ernestine. So merkligt var tað, at báðir vóru »nærum bjargaðir« og kortini ikki.

Báðir yrktu teir sálmar, sum hava verið í heimamissionssangbókum.

Hinir kláraðu tað ikki

Teir seks menninir, sum fóru upp á Florens aftur, hava havt eina vón um bjarging. Teir gjørdu, hvat teir kundu við at blussa og at senda rakettir upp.

Men her var tað veðrið, sum beindi fyri vónini. Tað vóru fleiri skip, sum vóru so mikið nær, at tey høvdu kunnað hjálpt, um tað ikki var veðrið, sum spældi inn.

Eitt av hesum skipum var Agnes